

6.

évfolyam

Javítókulcs
SZÖVEGÉRTÉS

**Országos
kompetenciamérés**

2015

2012

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

● **OKTATÁSI HIVATAL**

Köznevelési Mérési
Értékelési Osztály

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

Ön a 2015-ös Országos kompetenciamérés szövegértési feladatainak *Javítókulcs*át tartja a kezében. A *Javítókulcs* a teszt kérdéseire adott tanulói válaszok egységes és objektív értékeléséhez nyújt segítséget. Kérjük, olvassa el figyelmesen a *Javítókulcs*ot, és ha a leírtakkal kapcsolatban kérdés merül fel Önben, keressen meg bennünket az okm.szovegertes@oh.gov.hu e-mail címen.

Felhívjuk a figyelmét arra, hogy a kompetenciamérés tesztjeinek központi javítása után pontosításokkal, új példaválaszokkal kiegészített javítókulcsot készítünk, amely előreláthatóan 2014 őszén lesz elérhető a www.oktatas.hu honlapon.

FELADATTÍPUSOK

A kompetenciamérés két feladattípust alkalmaz a tanulók szövegértési eszköztudásának mérésére. Egy részük igényel javítást (kódolást), más részük azonban nem. A felmérésben négyféle feladatot használunk a tanulók szövegértésének mérésére.

KÓDOLÁST NEM IGÉNYLŐ FELADATOK

E feladatok javítása nem kódolással történik, a tanulók válaszai közvetlenül összevethetők a javítókulcsban megadott jó megoldásokkal. A feleletválasztó kérdéseknél a tanulóknak négy megadott lehetőségből kell kiválasztaniuk azt, amelyik szerintük a legjobb válasz a kérdésre. Egy másik típusban a tanulóknak 3-5 állítás mindegyike mellett szereplő szó/kifejezés (pl. IGAZ/HAMIS) valamelyikét kell megjelölniük minden állítás esetében. Egy további típusban a tanulóknak a szövegből vett állításokat kell időrendbe rakniuk vagy egyes állításokat párosítaniuk.

KÓDOLÁST IGÉNYLŐ FELADATOK

A kódolandó feladatok esetében a tanulóknak a kérdés instrukcióinak megfelelő részletességgel kell leírniuk a válaszukat.

- Vannak olyan kérdések, ahol a tanulóknak elegendő néhány szót vagy kifejezést leírniuk.
- Vannak olyan feladatok, amelyek hosszabb szöveges választ igényelnek, például érvelést, részletes magyarázatot, esetleg egy gondolatmenet kifejtését.

A *Javítókulcs* ilyen kérdések értékeléséhez nyújt elsősorban segítséget azáltal, hogy definiálja azokat a kódokat, amelyek az egyes feladatok értékelésekor adhatók.

Az egyes feladatokra adott lehetséges válaszok értékelésének szempontjait minden feladat esetében pontosan meghatároztuk.

A JAVÍTÓKULCS SZERKEZETE

A *Javítókulcsban* minden egyes feladatnak van egy fejléce, amely tartalmazza a feladat *A*, illetve *B* füzetbeli sorszámát, a feladat címét, valamint az azonosítóját.

Ezután következik a kódleírás, amelyben megtalálhatók:

- az adható kódok;
- az egyes kódokhoz tartozó feltételek pontos körének meghatározása;
- az általános leírás alatt *pontokba szedve* néhány példa a várható tanulói válaszokra.

A felsorolt példák lehetséges válaszoknak tekintendők, és természetesen nem meríthetik ki az összes szóba jöhető lehetőséget. Esetenként mellettük a példaválaszra vonatkozó megjegyzés olvasható szögletes zárójelben.

KÓDOK

A HELYES VÁLASZOK JELÖLÉSE

1-es, 2-es és 3-as kód: A jó válaszokat 1-es, 2-es és 3-as kód jelölheti. Többpontos feladatok esetén ezek a kódok a megoldottság fokai közötti rangsort is jelölik.

A ROSSZ VÁLASZOK JELÖLÉSE

0-s kód: A 0-s kóddal jelölt válaszok mögött a szöveg vagy a feladat meg nem értése vagy egy bizonytalan válaszadási kísérlet áll. 0-s kódot adunk abban az esetben is, ha felismerjük, hogy a tanuló egyszerűen megismételte a feltett kérdést. 0-s kódot kapnak például az olyan válaszok is, mint a „nem tudom”, „ez túl nehéz”, kérdőjel (?), kihúzás (–), kiradírozott megoldás, illetve azok a válaszok, amelyekből az derül ki, hogy a tanuló nem vette komolyan a feladatot, és nem a kérdésre vonatkozó választ írt.

5-ös, 6-os kód: Néhány feladatnál 5-ös vagy 6-os kód is szerepel, amely a **tipikusan rossz válasz** kódja. Ezt olyan válaszoknál alkalmazzuk, amelyek egyfajta tipikusan hibás gondolatmenetet tükröznek, és a feladatok előzetes bemérése során gyakran találkoztunk ezzel a hibával.

7-es kód: Egyes feladatoknál 7-es kód is szerepel. Ezt olyankor alkalmazzuk, amikor a főmérés kódolására való felkészülés során nagy számban előforduló, addig nem ismert választípusra bukkanunk, amellyel kapcsolatban felmerül, hogy részlegesen vagy teljesen helyes.

SPECIÁLIS JELÖLÉSEK

X: Minden mérés esetében elkerülhetetlen, hogy akad egy-két olyan tesztfüzet, amely a fűzés vagy a nyomdai munkálatok közben sérül. Az X a **nyomdahiba** következtében megoldhatatlan feladatokat jelöli.

9-es kód: Ez a kód jelöli azt, ha **egyáltalán nincs válasz**, azaz a tanuló nem foglalkozott a feladattal. Olyan esetekben alkalmazható, amikor a válaszkísérletnek nyoma sem látható, a tanuló üresen hagyta a válasz helyét. (Ha radírozás nyoma látható, a válasz 0-s kódot kap.)

Figyelem! A válaszokhoz rendelt kódszámok nem határozzák meg egyértelműen a válasz pontértékét.

LEHETSÉGES KÓDOK

Minden kódolandó kérdés mellett bal oldalon láthatók a válaszokra adható kódok (lásd az alábbi példát).

99 XY041004	Ebek öröme
0	Mi az Ebek Öröme?
1
7
9

Lehetséges kódok

Kérjük, hogy a füzetek kódjait hagyja szabadon!

ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

DÖNTÉSHOZATAL

Bár a kódok leírásával és a példák felsorolásával igyekeztünk minimálisra csökkenteni a szubjektivitást, a javítást végzőknek mégis döntést kell hozniuk, amikor meghúzzák az egyes kódok közötti határvonalat, és eldöntik, mi is tartozik pontosan az egyes kódértékek alá.

A döntések meghozatalakor általános elv, hogy a válaszok értékelésekor legyünk jóhiszeműek!

A helyesírási és nyelvtani hibákat ne vegyük figyelembe, kivéve azokat az eseteket, amikor ezek a hibák módosíthatják a jelentést! Ez a teszt nem az írásbeli kifejezőkészséget méri fel!

Ha a tanulói válasz tartalmaz olyan részt, amely kielégíti a *Javítókulcs* szerinti jó válasz feltételeit, de tartalmaz olyan elemeket is, amelyek helytelenek, akkor a helytelen részeket figyelmen kívül hagyhatjuk, hacsak nem mondanak ellent a helyes résznek.

AZ ELVÁRTTÓL ELTÉRŐ FORMÁBAN MEGADOTT VÁLASZ

Előfordulhat, hogy a tanuló nem a megfelelő helyre írta vagy nem az elvárt formában adta meg a válaszát. Ebben az esetben a javítást végzőnek mérlegelnie kell, hogy a diák megértette-e a kérdés lényegét, és sikerült-e válaszolnia a feltett kérdésre. Például, ha a kérdésre a szöveg egy részének aláhúzásával kell válaszolni, de a diák írásban válaszolt, a választ annak megfelelően kell kódolni, hogy az mennyire felel meg az aláhúzott rész tartalmának.

„A” FÜZET SZÖVEGÉRTÉS 1. RÉSZ/ „B” FÜZET SZÖVEGÉRTÉS 2. RÉSZ/

Bölcs tigrisek

1/33

OK01403

Hol jelentek meg Neil Carter eredményei? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

2/34

OK01407

Miért kellett Carternek különleges kamerákat használnia a tigrisek megfigyeléséhez?

1-es kód:

A tanuló helyesen következtet, és válaszában utal arra, hogy az éjszakai megfigyeléshez infravörös kamerákra volt szükség.

Tanulói példaválaszok:

- Azért, mert az infravörös kamerák képesek éjszaka is fényképeket készíteni.
- Mert ezek a kamerák még sötétben is látnak.
- Mert az infravörös kamerákkal látszott, hogy mit csinálnak a tigrisek este.

6-os kód:

Tipikusan rossz válasz. A tanuló arra utal, hogy a tigrisek éjjel aktívak, éjjeli vadászokká váltak.

Tanulói példaválaszok:

- Hogy a tigrisek éjszakai élőlényekké váltak.
- Hogy a tigrisek aktivitása jelentősen eltolódott az éjjeli időszak felé.

0-s kód:

Helytelen vagy hiányos válasz.

Tanulói példaválaszok:

- Mert az infravörös kamerákkal lehet fotókat készíteni. *[Nem von párhuzamot az éjszakai megfigyeléssel.]*
- Mert a tigrisek nem veszik észre a kamerákat.
- Kameracsapdákkal tudta csak megfigyelni őket. *[Nappal is kameracsapdákkal figyelik meg.]*

Lásd még:

X és 9-es kód.

3/35

OK01410

Milyen erőforrások megszerzéséért alakulhat ki alapvető konfliktus az emberek és a tigri-
sek között?

1-es kód: **A tanuló helyesen következtet, és válaszában utal arra, hogy a) ugyanazokra az állatok-
ra vadászhatnak az erdőben, b) a Chitwan parkot mint egészet azonosítja az erőforrá-
sokkal.**

Tanulói példaválaszok:

- A zsákmányállatokért.
- Más állatokért, amelyekre az emberek és a tigrisek is vadásznak.
- Az erdőért, és mindazért, ami az erdőben van.
- Chitwan erdeiért, ahol a tigrisek élnek.
- Az erdőben lévő helyért.
- Élelemért. [Minimálválasz.]
- A szarvasok, őzek húsáért.

0-s kód. **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- A forrásokért, tehát az ott található patakok és a víz.
- Az embereknek ugyanazokra a forrásokra van szükségük.
- A tigriseknek ugyanazt a helyet kell használniuk, mint az embereknek, hogy életben maradhassanak.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

4/36

OK01411

Milyen konfliktust okozna, ha az emberek és a tigrisek egy időben használnák ugyanazt a
területet?

1-es kód: **A tanuló értelmezi az idevonatkozó szövegrészt, és válaszában mindkét élőlény szem-
pontjára hivatkozik: a) a tigrisek megtámadnák az embereket ÉS b) az emberek is le-
vadásznák a tigriseket.**

Tanulói példaválaszok:

- A tigrisek zsákmánynak néznék az embereket, az emberek pedig megvédenék ma-
gukat, és lelőnék a tigriseket.
- Az emberek és a tigrisek megtámadnák és megölnék egymást.
- A tigrisek megtámadnák az embereket. Ha a tigris orvvadással találkozna, az orv-
vadász lelőné.
- A tigris az embert, vagy az ember bántaná a tigrist.
- Az emberek és a tigrisek előbb-utóbb egymásra vadásznának.

0-ás kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Az emberek találkozónának a tigrisekkel.
- A tigrisek csak a számukra kijelölt helyen maradhatnak fenn.
- A tigrisek megennék az embereket is.
- Az embereket megtámadnák a tigrisek.
- Megölnék a tigriseket önvédelemből.
- Biztosan jobban pusztítanak a tigriseket.
- Halál a tigrisre!
- A tigris megtámadná az embert és cafatokra tépné.
- Az emberek vadásznának a tigrisekre.
- Akkor a tigrisek bevadulnak, és az embereket elkergetik, és lehet, hogy tűz fog keletkezni.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

5/37

OK01413

Foglald össze, miért jók a feltételek a tigrisek számára Chitwanban? Két tényezőt említs!

1-es kód: **A tanuló visszakeresi a kért információkat és megnevezi a következő KÉT feltételt: a) bőséges a zsákmány, b) a tigriseket és zsákmányállataikat érintő orrvadászat viszonylag csekély mértékű.**

Tanulói példaválaszok:

- Sok zsákmány, kevés orrvadász.
- Rengeteg élelem van, az orrvadászat is ritka.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Kevés orrvadász.
- Sikeresen alkalmazkodtak a körülményekhez.
- Élelem és búvóhely is van.
- Bőséges a zsákmány, a tigriseket gyakran látogatják zsákmánnyal az emberek (a helyi lakosok).
- Zsákmány és orrvadászat. *[Pontatlan.]*

Lásd még: **X és 9-es kód.**

6/38

OK01414

Mi a következménye annak, hogy a parkban kedvezőek a feltételek a tigrisek számára? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: A

7/39

OK01415

Kik látogatják gyakran Chitwan erdeit a helyi lakosokon kívül? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D

8/40

OK01416

Mely körülményekhez alkalmazkodtak sikeresen Chitwan tigrisei? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

9/41

OK01417

Mi lehet a cikk szerzőjének fő célja Carter tigris-megfigyelési eredményeinek a bemutatásával? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: B

10/42

OK01418

Az alábbi címek közül melyik illene leginkább az olvasmányhoz? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

11/43

OK04401

Melyik IGAZ, illetve melyik HAMIS a következő állítások közül? Válaszodat a megfelelő kezdőbetű besatírozásával jelöld!

Helyes válaszok: I, I, H, H

12/44

OK04402

Zoli nagyon szereti a csokis, kakaós édességeket. A süti mely részei miatt ajánlanád neki a tejszeletet? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

13/45

OK04405

Miért van láthatóan elkülönítve a hozzávalók felsorolása és az elkészítés módja?

2-es kód:

A tanuló értelmezi a szöveg tagolásának funkcióját, és válaszában valamilyen praktikus okot nevez meg a hozzávalók előkészítésével kapcsolatban.

Tanulói példaválaszok:

- Mert azokat kell megvenni, és ha megvannak, akkor lehet kezdeni a sütést.
- Hogy ellenőrizni lehessen, hogy minden megvan-e, mielőtt az ember elkezd a sütést.
- Mert először is be kell szerezni a hozzávalókat.
- Ne kelljen neki a szövegből egyenként kikeresgélni a szükséges hozzávalókat.
- Különben nem látná rögtön, hogy mi kell hozzá. *[Minimálválasz.]*
- Így könnyebb az előkészítés.

1-es kód:

A tanuló válaszában formai elemekre hivatkozik, a sütemény elkészítését tartalmazó szövegrész átláthatóságára, áttekinthetőségére utal.

Tanulói példaválaszok:

- Ne keveredjen bele a receptbe.
- Átláthatóbb a recept.
- Hogy átláthatóbb legyen a két rész.
- Így könnyebb a leírást megérteni.

0-s kód:

Helytelen vagy hiányos válasz.

Tanulói példaválaszok:

- Így könnyebb az elkészítés. *[Nem az elkészítés a könnyebb, hanem a leírás megértése.]*
- Hogy jobban nézzen ki.
- Hogy tudja, hogy mi kell hozzá. *[Ez az elkészítés leírásából is kiderül.]*
- Így egyszerűbb a recept. *[Nem lesz egyszerűbb a recept.]*
- Így elkülönül. *[A kérdés megismétlése.]*

Lásd még:

X és 9-es kód.

14/46

OK04406

Panni meg szeretné sütni ezt a sütit. Mivel a krém a kedvence, úgy gondolja, hogy azzal kezdi az elkészítést. Jó ötletnek tartod, hogy Panni nem akarja betartani a recept lépéseit? Válaszodat a szöveg alapján indokold!

1-es kód: **A tanuló helyesen következtet: NEM ért egyet Pannival, és válaszában utal arra, hogy a krémet rögtön rá kell kenni a sütire, különben megdermed.**

Tanulói példaválaszok:

- Nem értek egyet Pannival, a sorrendet be kell tartani, a krémet rögtön rá kell kenni a sütire, mielőtt megdermed.
- A krémet rögtön rá kell tenni, így nem a legjobb ötlet.
- Kezdhethetné akár azzal is, de akkor megdermed a krém, és nem tudja rákenni a lapra.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Nem, mert ha megcsináljuk előre a krémet, mit csinálunk addig, amíg a tészta sül?
- Nem, mert nem lehet összevissza csinálni, be kell tartani a recept sorrendjét.
- Igaza van Panninak, amíg kisül a tészta, addig elkészíti a mázat.
- Nem értek egyet Pannival, mert mindenképpen meg kell várni, hogy a tészta kihűljön, úgyhogy csak így lehet megcsinálni a sütit. *[Hiányos a válasz.]*

Lásd még: **X és 9-es kód.**

15/47

OK04407

Az első bekezdésben miért van a puha szó után zárójeles magyarázat?

1-es kód: **A tanuló értelmezi a zárójeles kifejezés szerepét, és válaszában utal arra, hogy az előtte álló szó jelentését pontosítja/a margarin állagát egyértelműsíti.**

Tanulói példaválaszok:

- Különbözik ki tudja, mennyire puhára gondolnak, ez mindenkinek mást jelenthet.
- A szoba-hőmérsékletű sokkal pontosabb kifejezés, csak kivesszük a hűtőből, és megvárjuk, hogy felmelegedjen.
- Hogy értsük, milyen puhára gondolt.
- Megmagyarázza, hogy mennyire legyen puha.
- Mert pontosítani kell. *[Minimálválasz.]*
- Hogy tudjuk, milyen hőmérsékleten lesz puha.
- Mert a puhának sok változata van.
- Hogy tudjuk, milyen puha legyen.
- Mert az sem jó, ha folyik a margarin. *[Implicit módon utal az állagra.]*

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Mert mindent meg akarnak magyarázni.
- Hogy értsük, mire gondolt. *[Túl általános válasz.]*
- Mert nem kell, hogy túl puha legyen.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

16/48

OK04410

A süteménykészítés melyik fázisában van szükség a második tézstalapra? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

17/49

OK04412

Miért kell a mázat időben lehúzni a tűzről? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: B

18/50

OK04413

Milyen hőmérsékletű vízbe kell mártani a kést, mielőtt szeletelni kezdjük a sütit? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: A

19/51

OK04415

Sorolj fel NÉGY olyan eszközt, amelyre szükség van az elkészítés folyamán, és amelyet a szöveg megnevez!

2-es kód: **A tanuló visszakeresi a szövegben a kért információkat, és legalább NÉGYET felsorol az alábbi eszközök közül: elektromos habverő, tepsi, sütő, hűtőszekrény, lábas, kés, sütőpapír. Bármelyik hozzávaló említése 0-áz.**

Tanulói példaválaszok:

- Habverő, tepsi, lábas, sütő.
- Sütő, hűtő, kés, lábas.

1-es kód: **A tanuló HÁRMAT felsorol a fentiek közül.**

Tanulói példaválasz:

- Kés, tál, sütő, keverő eszköz. [A tál nem szerepel a szövegben, de szükséges lehet.]

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Elektromos habverő, mikrohullámú sütő, lábas, kés. [A mikrohullámú sütőre nem feltétlenül van szükség.]
- Lábas, kés.
- Sütő, kés, hűtő, cukor. [A cukor hozzávaló, nem eszköz.]

Lásd még: **X és 9-es kód.**

20/52

OK04417

Melyik bekezdés célja a máz elkészítésének leírása? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D

21/53

OK04418

Milyen a szöveg hangvétele? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D

Julika és a titkos költők

22/54

OK01203

Szerinted miért mondja a postás a levelek kézbesítésekor, hogy: „aki írta, mind a két szemét kisírta”?

1-es kód: **A tanuló értelmezi az idézetet a szöveggel összefüggésben, és válaszában utal arra, hogy: a) a gyerekek hiányoznak a szüleiknek/barátaiknak, b) az intézetből ritkán mehetnek haza/messze vannak a szüleiktől/ritkán találkoznak a szüleikkel/rokonaikkal.**

Tanulói példaválaszok:

- A gyerekek ritkán mehetnek haza, ezért hiányoznak az anyukájuknak.
- A gyerekek messze vannak a szüleiktől, ezért hiányoznak nekik.
- Hiányoznak az anyukájuknak.
- A szüleik hiányolják őket, és ezért sírnak is.
- Mert nem találkoztak a gyerekekkel. *[Minimálválasz.]*

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Mert szomorúak a levelek.
- Szomorú.
- Mert költő, és mindent versbe foglal, amit mond.
- Az, hogy leírja, hogy mi bántja, és ezért sír.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

23/55

OK01204

Hogyan viszonyultak a titkos költők a postáshoz? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

24/56

OK01205

Mit érezhettek a gyerekek, amikor meghallották a postás versét? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: A

25/57

OK01206

Mi történt Julika szüleivel? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: B

26/58

OK01208

Hogyan ebédelt általában Julika? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: B

27/59

OK01212

Miért segített a postás Julikán? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D

28/60

OK01214

Miért írnak mégis a titkos költők Julikának? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: A

29/61

OK01216

Állítsd időrendbe az elbeszélés eseményeit! Kezdd a legkorábbival!

Helyes válasz: 2, 3, 1, 4

30/62

OK01219

Ez a történet gyerekeknek szól. Miből lehet erre rájönni?

1-es kód:

A tanuló értelmezi a szöveget, és válaszában utal a következő elemek valamelyikére: a) gyerek a főszereplő/gyerekekről szól, b) iskolában/intézetben játszódik, c) tegező forma használata: „Azt kérdezitek, mit csinált a postás?”, d) pozitív végkifejlet.

Tanulói példaválaszok:

- Egy gyerekről szól.
- Egy iskolában játszódik.
- Tegezi az olvasót.
- Mert Juli nevű kislányról szól.
- Egy gyerek a főszereplő.
- Gyerekintézetben történik.
- Jó a vége.
- Olyan, mint egy mese, jó a vége.

0-s kód:

Helytelen vagy hiányos válasz.

Tanulói példaválaszok:

- Sok a párbeszéd.
- Kedvesek egymással.
- Mindig kapnak a gyerekek levelet, a postás mindig énekel.
- Olyan, mint a mese. *[Túl általános.]*

Lásd még:

X és 9-es kód.

„A” FÜZET SZÖVEGÉRTÉS 2. RÉSZ/ „B” FÜZET SZÖVEGÉRTÉS 1. RÉSZ/

Zeneterápia

31/1

OK05502

Fogalmazd meg saját szavaiddal egy - szövegbeli vagy saját - példán keresztül, hogyan hat a zene az emlékezetre!

1-es kód: **A tanuló értelmezi az idevonatkozó szövegrészt, és a szöveg alapján vagy saját tapasztalatából ír egy példát, amely utal arra, hogy a zene emlékeket/érzéseket/asszociációkat idéz fel fiziológiai tünetek kíséretében.**

Tanulói példaválaszok:

- Ha egy zenét félelmetes körülmények között hallottál, ezt a zenét hallva később is ugyanazok a reakciók indulnak el a szervezetedben. *[A szövegből idézi a példát.]*
- Egyszer a barátnőm kért nekem egy számot a rádióban, és amikor ma is meghallom azt a zenét, ugyanazt az örömet érzem, és mosolygok.
- Láttam egy filmet pár éve, ami nagyon félelmetes volt, és ha meghallom a zenéjét, ugyanúgy végigfut rajtam a borzongás.
- A szövegbeli példa ismerős nekem is, zenét hallgattam suliból hazafelé, és hirtelen megugatott egy kutya. Nagyon megijedtem, azóta is, ha hallom azt a számot, felgyorsul a szívem.
- Felidéz emlékeket, amelyek akár a pulzusszámunkat is növelhetik (pl. rossz, félelmet, idegeskedést idéző emlék).

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Én még nem tapasztaltam ilyet, de nem lehet valami kellemes érzés újra átélni. *[Hiányzik a példa, túl általános válasz.]*
- Ha rossz körülmények között hallottad, akkor emelkedik a pulzus és a vérnyomás. *[Hiányzik az emlékre való utalás.]*
- Ha jól megtanuljuk, akkor az eszünkbe marad.
- Ha a zenét például félelmetes körülmények között hallottuk, akkor, ha máskor is ilyen helyzetbe kerülünk, eszünkbe jut a zene. *[Hiányzik a fiziológiai tünet, az érzés.]*
- Láttam egy filmet, aminek nagyon szeretem a zenéjét. Ha meghallom ezt a zenét, eszembe jut a film. *[Hiányzik a fiziológiai tünet, az érzés.]*

Lásd még: **X és 9-es kód.**

32/2

OK05503

Hogyan kapcsolódik a cikkhez egy korábbi, macskákról szóló írás? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: A

33/3

OK05505

Írj KÉT példát a szövegből arra, hogy milyen jótékony hatásai lehetnek a zeneterápiának egy műtét után!

1-es kód:

A tanuló visszakeresi a kért információkat, és az alábbiak közül leír KETTŐT: a) csökkenti az operáció utáni fájdalmakat/kevesebb fájdalomcsillapító gyógyszerre van szükség; b) nincsenek mellékhatásai; c) csökkenthető az ópiumszármazékok adagja/ópiumszármazékok mellékhatása csökken/komplikációk esélye csökken.

Tanulói példaválaszok:

- A zeneterápiával kevesebb fájdalomcsillapítóra van szükség, és nincs mellékhatása.
- Fájdalomcsillapítás, és az ópiumadag csökkentésével lehet, hogy szédülni sem fog.
- Kevesebb fájdalomcsillapítás kell, és ezáltal ezek mellékhatásai is csökkennek. Pl.: hányinger.

0-s kód:

Helytelen vagy hiányos válasz.

Tanulói példaválasz:

- Csökkenthető az ópiumszármazékok adagja, így a szédülés, hányinger csökken. *[Csak egy példát ír.]*
- Fájdalomcsillapító és olcsó. *[Olcsó: nem jótékony hatás.]*
- Csökkenti a fájdalmat.
- Ez a mód olcsó. Nincs mellékhatása.
- Vérnyomásemelkedés. Pulzusemelkedés.
- Fájdalomcsillapítás, szédülés csökken.

Lásd még:

X és 9-es kód.

34/4

OK05507

Milyen hatással van a stressz a szervezetre a szöveg szerint? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

35/5

OK05509

Milyen összefüggést sejtenek a szívverés és a hallott zene között? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: A

36/6

OK05510

Juli szerint az állatokkal és az emberekkel is 70 BPM alatti zenét kell hallgattatni, ha meg akarjuk őket nyugtatni. Peti szerint téved. Kinek van igaza, és miért? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D

37/7

OK05512

Milyen zenét ajánl a szerző a növényeknek?

1-es kód:

A tanuló visszakeresi a kért információt és megnevez EGY-et az alábbiak közül: a) klasszikus zene, b) barokk zene, c) Johann Sebastian Bach művei, d) Vivaldi/és művei.

Tanulói példaválasz:

- Klasszikus komolyzenét.
- Komolyzenét. *[Minimál válasz.]*
- Barokk zenét.
- Vivaldi: A négy évszak.
- Bach, Mozart, Vivaldi. *[Mozart említése nem az adott szövegrészhez kapcsolódik, de nem 0-áz.]*

0-s kód:

Helytelen vagy hiányos válasz.

Tanulói példaválasz:

- AC/DC-t, hogy jobban nőjenek.
- Mozart.

Lásd még:

X és 9-es kód.

38/8

OK05513

Mi az, amit a növényekkel és az állatokkal végzett zeneterápiás kísérletek során egyaránt megfigyeltek? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: B

39/9

OK05517

Sári állatorvos szeretne lenni. Gabi szerint hasznos lenne számára a cikk elolvasása. Mire alapozhatja Gabi a véleményét?

1-es kód:

A tanuló értelmezi a szöveg célját, főbb tartalmi elemeit, és válaszában utal az állatorvosi pályához kapcsolódó tartalmakra.

Tanulói példaválaszok:

- Jó tudni, hogy az állatok vizsgálatakor megnyugtathatja az állatokat egy lassú komolyzene.
- Ha elolvasná, tanácsot tudna adni annak a kutyatulajdonosnak, akinek nemrég műtötték a kutyáját, hogy mivel tud segíteni a fájdalomcsillapításban.
- Zeneterápiát alkalmazhat az állatok gyógyításában.
- Szerintem nem, mert a zeneterápia egy külön szakma, komoly tudást igényel, nem minden zene alkalmas arra, hogy gyógyítsanak vele.
- Az állatok viselkedése zeneterápia közben. Segítene lenyugtani az állatokat, és gyorsabban gyógyulnának.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz**

Tanulói példaválasz:

- Érdekes, és sokat tanulhat belőle. [*Túl általános.*]
- Ezzel állatokon tud segíteni. [*Kevés, hiányzik, hogyan tudna állatokon segíteni.*]
- Arra, hogy ezeket tudósok bizonyították, és nem mondanak sületlenséget.
- Hogy tudja, milyen zenét hallgasson, amikor állatokat operál.
- Lehetsz állatorvos, de akkor olyan zenét hallgass, amelyek nyugtatóak. Így nyugodtak lesznek az állatok is (nem fog megharapni egy kutya).
- Arra, hogy ha állatorvos akar lenni, tudnia kell, hogy mit szeretnek, és mi tesz az állatoknak jót.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

Hortobágyi Vadaspark

40/10

OK02202

Mit gondolsz, miért emeli ki a szöveg, hogy pelikán is található a Hortobágyi Vadasparkban?

1-es kód: **A tanuló helyesen következtet, és válaszában utal arra, hogy a pelikán őshonos állat volt a Hortobágyon, de ma már természetes körülmények között nem lehet fellelni, csak a Vadasparkban. VAGY válaszában arra utal, hogy a Nemzeti Parkok feladata az adott területen őshonos állatok bemutatása.**

Tanulói példaválaszok:

- Mert régen őshonos volt, de amúgy arrafelé már kihalt, csak a vadasparkban van.
- Mert régen eltűnt már erről a területről, de itt mégis lehet látni.
- A civilizáció térhódítása miatt a területről ki lett szorítva, de a parkban mégis van pelikán, mert ez az ilyen helyek feladata, bemutatni az ottani állatokat.
- Mert a madárfaunához tartozott régen. *[Minimálválasz.]*
- Mert egykor őshonos állat volt, már nem lehet vele találkozni csak itt.
- Azért, mert régen ott volt a lakhelye.
- Mert ez a területről már rég eltűnt.
- Azért, mert régen ez is itt élt.

6-os kód: **Tipikusan rossz válasz. A tanuló válaszában arra utal, hogy a pelikán ritka állat.**

Tanulói példaválasz:

- Mert ritka madárfaj.
- Mert csak nagyon kevés helyen van pelikán.
- Mert egyre kevesebb van belőle.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Mert az is van a parkban.
- Mert kihalt. *[Pontatlan.]*
- Mert nem is ősi magyar madárfaj.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

41/11

OK02203

Mely állatokat láthatjuk a látványtetés során? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D

42/12

OK02204

Mit gondolsz, miért a kilátóteraszról tekinthető meg a látványtetetés?

1-es kód:

A tanuló értelmezi az idevonatkozó szövegrészt, és válaszában utal arra, hogy veszélyes lenne az etetést közelről/közelebbről nézni a balesetveszély miatt.

Tanulói példaválaszok:

- Azért, mert a farkasok veszélyes állatok, és lehet, hogy bárkinek baja esne, ha közelről nézné.
- Hogy senkinek se essen bántódása, mert veszélyes állatokat etetnek ilyenkor, jobb az ilyet messziről nézni.
- Nehogy megtámadják az embereket ezek ragadozók.
- Mert ezek az állatok veszélyesek lehetnek. *[Minimál válasz.]*
- Azért, hogy ne sebesüljünk meg.
- Mert oda farkas nem ugrik fel, a sakál se.

0-s kód:

Helytelen vagy hiányos válasz.

Tanulói példaválaszok:

- Mert ezek ragadozó állatok.
- Mert farkasok és ragadozó madarak vannak ott.
- Mert ott mindenkinek jól lehet látni.

Lásd még:

X és 9-es kód.

43/13

OK02205

Melyik IGAZ, illetve melyik HAMIS az alábbi, extra szafarira vonatkozó alábbi állítások közül? Válaszodat a megfelelő kezdőbetű besatírozásával jelöld!

Helyes válasz: I, I, H, H, I

44/14

OK02207

Melyik IGAZ, illetve melyik HAMIS a következő állítások közül? Válaszodat a megfelelő kezdőbetű besatírozásával jelöld!

Helyes válasz: H, I, H, I

45/15

OK02208

Az alábbi időpontok közül mikor milyen hosszú ideig van nyitva a Vadaspark? Számozással állítsd sorrendbe, a legrövidebbtől a leghosszabb felé haladj!

Helyes sorrend: 3, 2, 4, 1

Szilvi és Zita novemberben szeretné megnézni a Vadasparkot. Szilvi szerint ezzel várniuk kell tavaszig, Zita szerint nem feltétlenül. Mire gondolhatott Zita? Válaszodat a szöveg alapján indokold!

2-es kód: **A tanuló helyesen következtet a 4. szövegrész alapján, és válaszában utal arra, hogy novemberben a) a park egyénileg nem, csak csoportosan látogatható, ÉS b) előzetes bejelentkezés szükséges hozzá.**

Tanulói példaválaszok:

- Arra gondolhatott, hogy ha az egész osztállyal mennek, és előre bejelentkeznek, akkor simán elmehetnek novemberben is.
- Október 14. és április 14. között csoportok még látogathatják előzetes bejelentkezés után.
- Csoportok látogathatják, előzetes bejelentkezéssel.
- Ha összeszednek egy csoportot, és egyeztetnek a parkkal, akkor meg lehet oldani a látogatást.

1-es kód: **A tanuló válaszában CSAK a csoportos látogatásra utal.**

Tanulói példaválaszok:

- Egyedül nem lehet, de csoportosan mehetnek.
- Nem mehetnek, csak ha szerveznek maguk mellé még embereket, mert ilyenkor csak csoportosan látogatható a park.
- Ha összeszednek egy csoportot, akkor mehetnek.
- Ha már ketten csoportnak számítanak, akkor mehetnek. *[A csoportra való utalás miatt elfogadható.]*

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválasz.

- Nem tudom, mire gondolhatott, hiszen zárva lesz.
- Zita előre be akar jelentkezni.
- Arra, hogy ha előre bejelentkeznek, akkor mehetnek. *[Hiányos, nem említi a csoportos látogatást.]*

Lásd még: **X és 9-es kód.**

47/17

OK02211

Hány órákor indul az utolsó jármű a Vadasparkba szeptemberben?

1-es kód: **A tanuló helyesen következtet a 4. szövegrész alapján, és válaszában leírja: 16.00-kor.**

Tanulói példaválaszok:

- 16.00-kor.
- Délután négykor.
- Négykor.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

- Zárás előtt 1 órával. [*Hiányos válasz: minden hónapban ekkor indul az utolsó járat.*]
- Hétköznap: 16.00. Hétvégén: 17.00. [*Téves.*]
- 16.30.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

48/18

OK02215

Milyen a szöveg stílusa? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: B

49/19

OK02216

András öt fejezetre osztotta a szöveget, majd minden fejezetnek címet adott. Számozással állítsd helyes sorrendbe a fejezetcímeket!

Helyes válasz: 5, 3, 2, 4, 1

Szellelbélelt

50/20

OK10001

Minek nevezte az Északi Szél a Délit? Sorolj fel HÁROM kifejezést!

2-es kód: A tanuló visszakeresi a kért információkat, és válaszában megnevez a következő kifejezések közül legalább HÁRMAT: a) szelek szégyene, b) pipogya puhány, c) vacak szellőcske, d) lenge fuvallat.

1-es kód: A tanuló válaszában KÉT kifejezést nevez meg a fentiek közül.

Tanulói példaválasz:

- Pipogya puhány, vacak szellőcske, fuvallat.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

Tanulói példaválasz:

- Vacak, pipogya, puhány.

Lásd még X és 9-es kód.

51/21

OK10002

Milyen az igazi szél az Északi Szél szerint? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: B

52/22

OK10003

Saját szavaiddal fogalmazd meg, hogy mivel védekezett a Déli Szél az Északi vádjaival szemben!

1-es kód: A tanuló értelmezi a Déli Szél válaszait, és válaszában arra hivatkozik, hogy a Déli Szél is csinál olyat, ami az embereknek vagy a természetnek rossz. VAGY konkrét példára hivatkozik: a) vörös sivataghomokkal árasztja el Európát, b) kiszárítja a folyókat, c) egyetlen forró fuvintásával elfonnyasztja a leveleket.

Tanulói példaválaszok:

- Ő is tud gonosz lenni.
- Ő is tud ártani az embereknek.
- Kiszárítja a folyókat.
- Homokkal árasztja el Európát.
- Ő is tud vad lenni, de nem akar, mert szerinte az erőszak nem megoldás.
- Vörös homokkal védekezett a Déli szél.
- Forró a lehellete.
- Ő is tud vadulni.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Ő is lehet igazi férfi.
- Hogy a Déli szél is tud, ha akar. *[Túl általános.]*
- Milyen nagy szárazságot, meleget hozott. *[Hiányos válasz.]*

Lásd még: **X és 9-es kód.**

53/23

OK10004

Miből derül ki, hogy az Északi Szél rossz véleménnyel van a Keleti és a Nyugati Szélről is?

1-es kód: **A tanuló válaszában utal arra, hogy az Északi Szél szerint a Keleti és a Nyugati helyett is neki kellene dolgoznia.**

Tanulói példaválasz:

- Azt mondja, hogy neki kellene helyettük is fújni.
- „Tulajdonképpen nekem kellene fújnom valamennyiőtök helyett.”

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválasz:

- Mondja, hogy nem kedveli őket.
- Mert írják, hogy őket sem tartja sokra.
- Hogy szerinte mindkettő gyenge.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

54/24

OK10005

Miért ment a Déli Szél északra? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: A

55/25

OK10007

Hogyan kezdett hozzá az Északi Szél a déli fújáshoz? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

56/26

OK10008

Tomi szerint az Északi és a Déli Szél egy idő után az elődjéhez hasonlóan viselkedett az új helyén. Mivel indokolhatja az állítását? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D

57/27

OK10009

Milyen hangszerhez hasonlítja a Déli Szél hangját az elbeszélő? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: A

58/28

OK10010

Miért volt mérges a Déli Szél?

1-es kód:

A tanuló helyesen következtet, és válaszában a megváltozott körülményekre/kedvezőtlen fogadtatásra hivatkozik ÉS/VAGY arra, hogy senki nem hitt neki.

Tanulói példaválaszok:

- Mert nem hisz neki senki.
- Nem úgy alakultak a dolgok, mint korábban.
- Nem örültek már neki úgy, mint régebben.
- Mert nem örültek neki az állatok.
- Mert nem hitték el, hogy ő a Déli szél.
- Nem értették meg, hogy ő a Déli szél.
- Mert rá haragudtak a hideg miatt, pedig régen őt szerették.

0-s kód:

Helytelen vagy hiányos válasz.

Tanulói példaválaszok:

- Mert hideg van.
- Nem akar északon lenni.
- Mert az Északi szél lenézte.
- Mert elszégyellte magát.
- Mert bolondnak nevezték.

Lásd még:

X és 9-es kód.

59/29

OK10012

Mikor beszélt egymással utoljára az Északi és a Déli Szél? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

60/30

OK10013

Állítsd sorrendbe a történet eseményeit! Kezdd a legkorábbival!

Helyes sorrend: 3, 4, 2, 1

61/31

OK10014

Hogyan változtak az Északi Szél érzelmei a történet során?

2-es kód: **A tanuló értelmezi a szereplő viselkedését, és a kérdés mindkét részére helyesen válaszol: A történet elején: mérges. A történet végén: szégyenkezik.**

Tanulói példaválaszok:

- A történet elején: mérges. A történet végén: elszégyelli magát.
- A történet elején: Dühös mindenkire és lebecsül mindenkit. A történet végén: Dühös magára és lebecsüli magát.
- A történet elején: Mérges volt, lenéző és öntelt. A történet végén: Szégyenkezett, amiért ő is csak meleget hozott.
- A történet elején: Mogorva, durva. A történet végén: Szégyenlős, szelíd.
- A történet elején: Nagyképű, nagymellényű volt. A történet végén: Szomorú, megalázott, csalódott. *[A helyes jellemzés is elfogadható.]*
- A történet elején: Erőszakosabbnak hitte magát a többiekénél. A történet végén: Szégyenkezett, hogy legyőzték.

1-es kód: **A tanuló a kérdés egy elemére válaszol helyesen.**

Tanulói példaválaszok:

- A történet elején: – A történet végén: szégyenkezik.
- A történet elején: Erőszakosabbnak hitte magát a többiekénél. A történet végén: Megnyugodott. *[A történet végén: helytelen érzelmet nevez meg.]*
- A történet elején: Össze-vissza süvöltött. A történet végén: Elszégyellte magát. *[A történet elején: nem érzelmet, hanem eseményt ír.]*

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- A történet elején: Megbántott volt. A történet végén: Mérges volt.
- A történet elején: Dühös volt a Déli-re, mert nem fújt. A végén: Megbékült, és vidám lett.
- A történet elején: A Déli szél csúfolódott. A történet végén: A Déli szél fújt északról, az Északi délről.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

62/32

OK10016

Milyen a szöveg megfogalmazása? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D